

Jødedommen Horisonter 8

Viktige hendelser i jødernes historie

Ca. 1800 F.V.T

- ABRAHAM'S vandringer
- Abraham, Isak og Jakob bosetter seg i Kanaan (Israel)

1200-tallet F.V.T

- MOSES leder folket ut av Egypt og mottar TORAEN på Sinaifjellet.
- Ørkenvandring i 40 år.
- Innvandringen i Kanaan (Israel)

900-tallet F.V.T

- KONG DAVID erobrer Jerusalem
- Kong Salomo (Kong Davids sønn), bygger det første tempelet der

586 F.V.T

- TEMPELET i Jerusalem blir ødelagt av babylonerne.
- Mange jøder tvunget til å flytte til Babylon.
- De som ønsker det får flytte hjem i 538 f.v.t
- Tempelet bygd opp igjen i 520-515 f.v.t

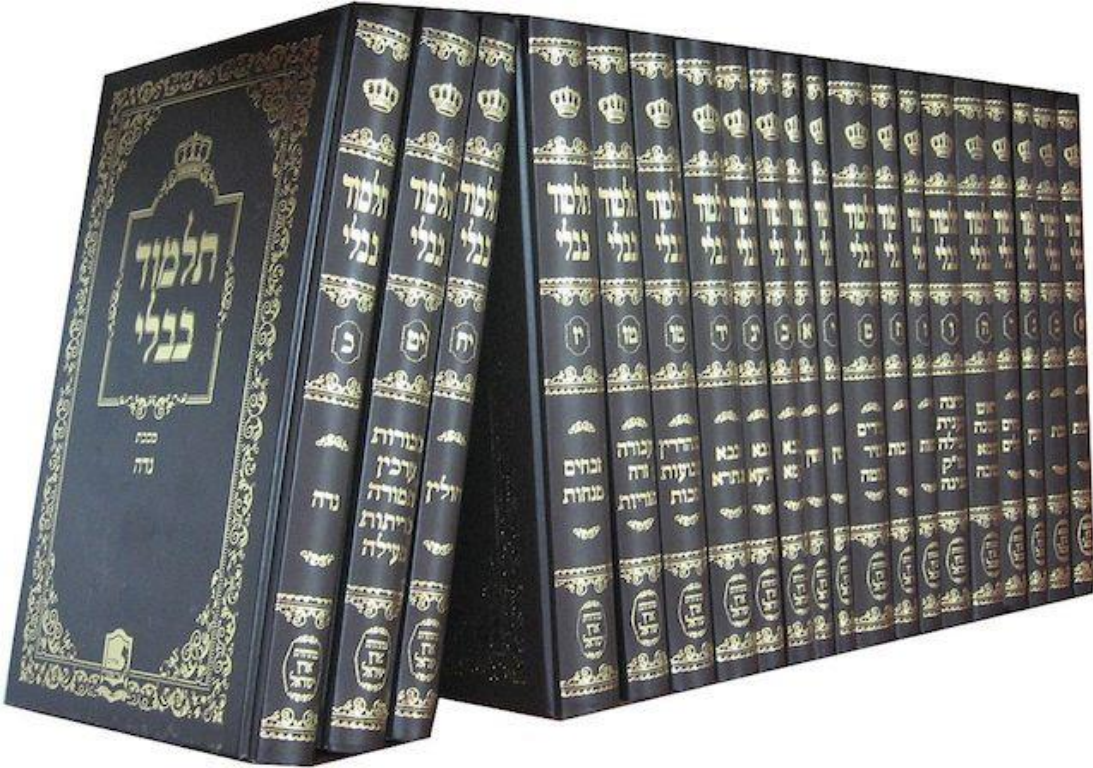
164 F.V.T

- I Jerusalem hersker Grekerne.
- Tempelet brukes til å dyrke greske guder
- Jødene gjør opprør, overtar tempelet og det innvies på nytt.
- HANUKKA (stor jødisk fest) til minne om dette.

66-70

- JØDISK OPPRØR mot romerne
- Den romerske hæren vinner tilbake Jerusalem og ødelegger tempelet i år 70.
- Jødiske BRYLLUP – brudgommen trækker på og knuser et vinglass – alle minnes på at templet er ødelagt

500-tallet

- TALMUD blir ferdigskrevet
- TALMUD = jødernes største skriftsamling
- Tolkning, forklaring og diskusjon av Toraen

Ca. 700-1300

- År 711: muslimene erobrer en stor del av SPANIA
- Gode forhold for jødene i landet, både i muslimsk del og også etter hvert i kristne del

Fra 1200-tallet

- Stadig vanskeligere å være jøde i Europa.
- De som nekter å gå over til kristendommen, i fare for å bli drept
- Jødene får skylden for ulykker og pest
- Utvises fra land etter land

1492

- Kristne herskere full kontroll over hele Spania
- Muslimene må flykte
- Alle jøder i landet bortvist

1700-tallet

- OPPLYSNINGSTIDEN og den franske og amerikanske revolusjon gir jøder de samme rettigheter som andre i noen land
- Usa, Frankrike og Nederland

Fra 1880

- Jødeforfølgelser (POGROMER) i Russland og andre land i Øst-Europa.
- Mange jøder flykter til Vest-Europa, USA og Sør-Amerika.
- Noen velger å dra til Palestina

1896

- Boka JØDESTATEN utgis av Teodor Herzl
- En organisasjon for å opprette en jødisk stat i Palestina lages.
- Bevegelsen kalles SIONISMEN
- Sion = gammelt jødisk navn på Jerusalem

1938

- KRYSTALLNATTEN i Tyskland, 9-10. november
- Nazister plyndrer og ødelegger mange tusen jødiske butikker
- Synagogene satt i brann

1939-1945

- Under 2. VERDENSKRIG myrder nazistene 6 millioner av Europas jøder
- Målet er utryddelse av jødene

1948

- FN vedtar at den jødiske staten ISRAEL kan grunnlegges
- Mange palestinere må flykte
- Jøder fra verden rundt flytter til den nye staten